

Mijn moeder zegt / dat mijn vader zegt
dat hij niet voor mij zorgen wil.

Maar als ik zeg / dat mijn moeder dat zegt,
zegt mijn vader: 'Er is verschil
tussen willen en mogen. / Ik wil het best.
Wat je moeder zegt is niet waar.
Ik wil het best / en ik kan het best,
maar ik mag het niet van haar.'

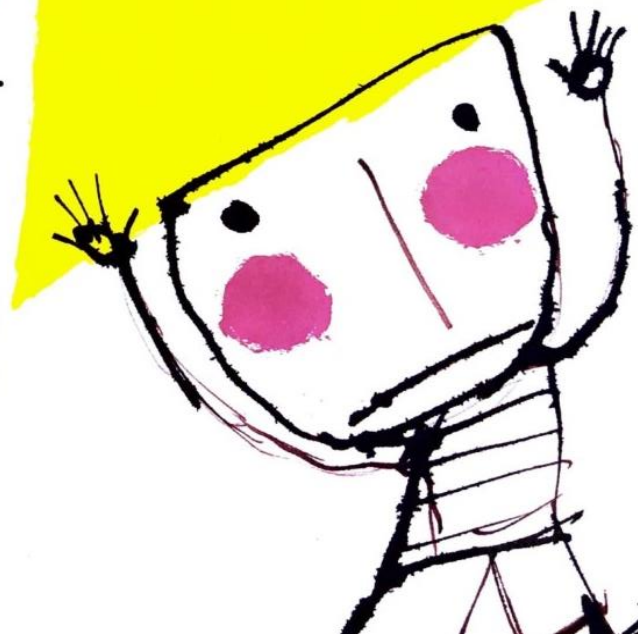
Mijn moeder zegt / dat mijn vader denkt
dat zij denkt dat hij het niet kan.
Maar mijn vader zegt /
dat mijn moeder zegt...

Ik krijg er een

punthoofd

32

van!

Opknopbeurt

Er moet nog veel gebeuren
aan mijn moeder wil ze
redelijk naar mijn zin zijn.

Dingen die ze goed bedoelt
en andere onhebbelijkheden
gaan er als eerste uit.

Elke vastgeroeste mening
– vooral die over mij – schuur ik
glad en maak ik wit.

Om iets van haar te maken
wat er enigszins mee door kan
zal een kwestie zijn van vrienden

bellen die mijn moeder helpen
opknappen maar vooral van haar
lief, heel lief aankijken.

rare namen

als ik op zondag
in de tuin zit
en er komen wolken
is het dan nog zondag?

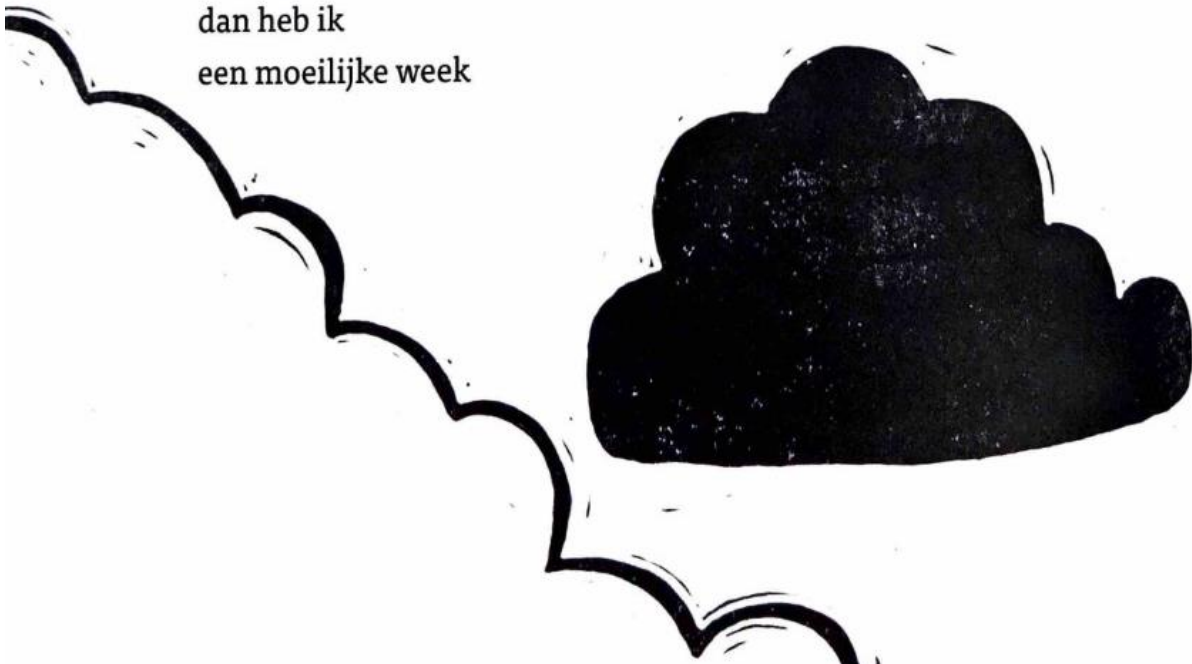
als het op woensdag onweert
lijkt het wel een donderdag

22

en als ik op donderdag
geen zin heb om te werken
wordt het nooit vrijdag

soms begrijp ik
de dagen niet
dan heb ik
een moeilijke week

Woordenschat

Ik ben niet iemand die veel praat
over wat me bezighoudt.
Ik ben niet zo-een die hardop zegt
dat ik van je houd.

Ik ben niet zo, ik durf het niet,
niet recht in je gezicht.
Daarom schrijf ik het voor jou
in dit simpele gedicht.

Mark Haayema, uit '*Jij + ik*'

Mijlpaal

Gisteren werd mijn zusje
vier. Morgen mag ze
naar school. Mijlpaal. Ze leeft
hem al maanden naar zich toe,

verrukt, als wacht haar
een cadeau, maar soms, bij toverslag,
bedrukt, omdat tegelijk naar
grote school en peuterzaal niet lukt.

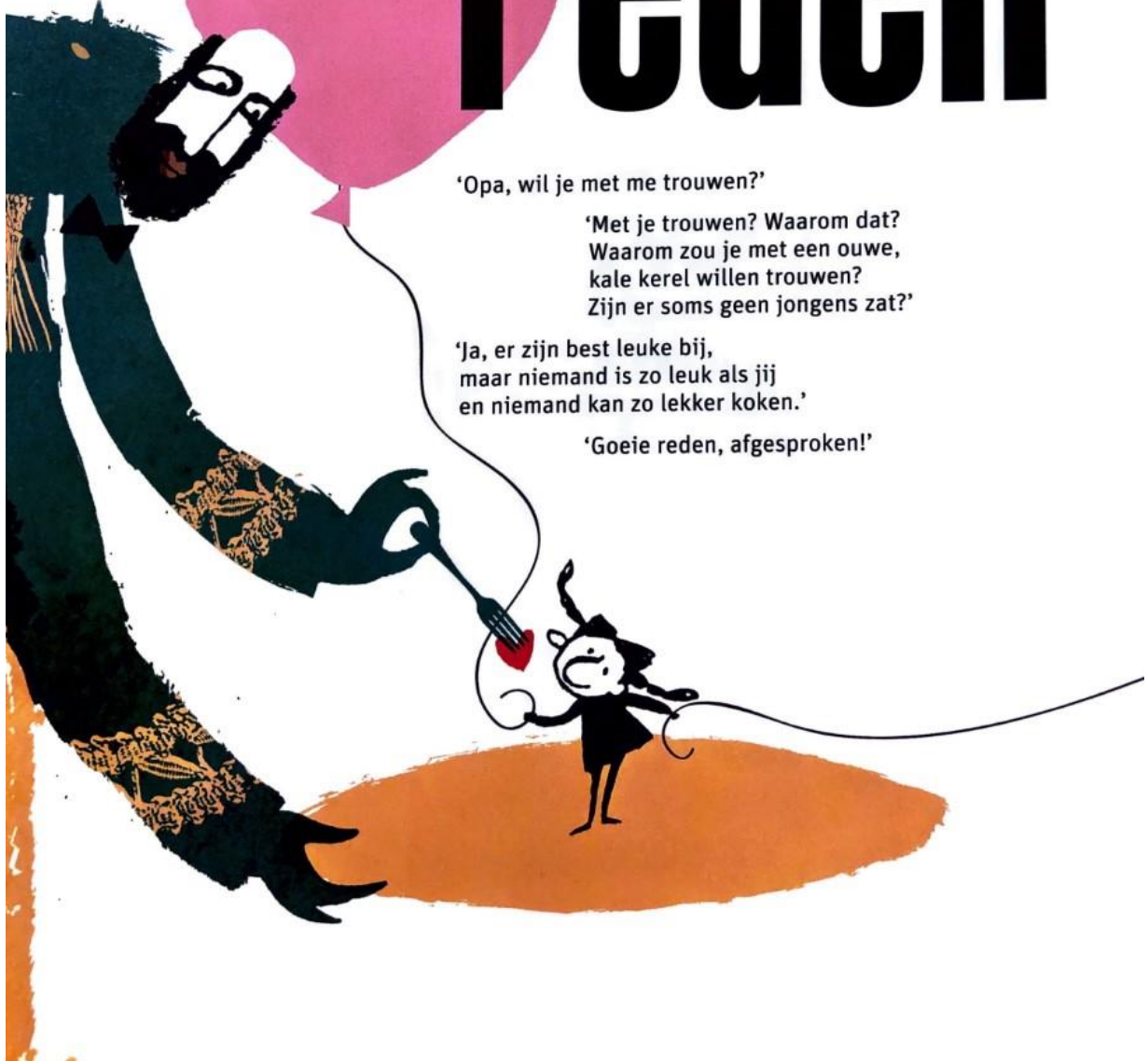
Dat je soms moet gaan van iets wat je
lief is, om te komen waar je wilt zijn.
Dat verlangen naar een plek
een andere plek verraad.

Ze leert het bij het raam, waar ze
deze dagen vaak een tijdje staat,
starend over weilanden
naar iets wat ons ontgaat.

3

goeie reden

'Opa, wil je met me trouwen?'

'Met je trouwen? Waarom dat?
Waarom zou je met een ouwe,
kale kerel willen trouwen?
Zijn er soms geen jongens zat?'

'Ja, er zijn best leuke bij,
maar niemand is zo leuk als jij
en niemand kan zo lekker koken.'

'Goeie reden, afgesproken!'

An impressionistic painting of a vast, colorful field. The foreground is filled with tall grass in shades of green, yellow, and orange. In the middle ground, a herd of sheep is scattered across the field. To the right, three figures on horseback are riding across the landscape. On the left, a single tree stands on a slight rise. The sky is a mix of blue and white, suggesting a bright, hazy day. The overall style is soft and painterly, with visible brushstrokes.

6

ZEVEN SCHAPEN

Ik tel er drie, vier, vijf, zes, zeven.
Zeven schapen in een wei.
En terwijl ik sta te kijken,
kijkt geen enkel schaap naar mij.

Grazen doen ze, onbewogen,
kop gebogen naar de grond.
Het gras maakt lekkere geluiden
in hun trage schapenmond.

Net als wolkjes aan de hemel
staan ze wollig, zij aan zij,
met zijn allen schaap te wezen
in de malse klaverwei.

Twee aan twee of met zijn drieën,
om het even, ram of ooi.
In een kring of op een rijtje;
zeven schapen: altijd mooi.

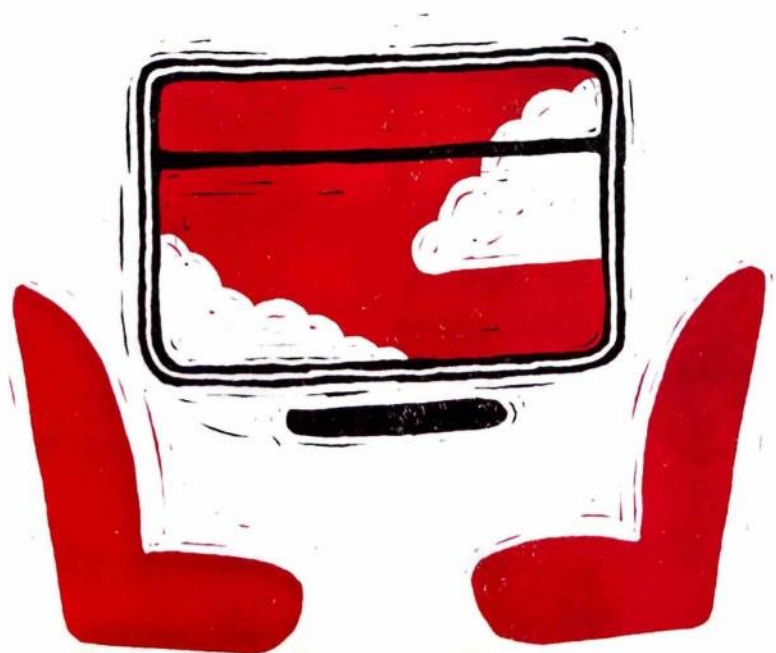
André Sollie

keerpunt

door achteruit te rijden
in een trein
lijkt het of je
eigenlijk niet
weg had willen gaan

bij aankomst
ben je ergens nog
op de plek waar je vertrok

maar reis je met je rug
naar het verleden
dan ben je in je hoofd
al bijna aangekomen

15 en 13

Mijn moeder is
het stoerste
beroep ter wereld.

Geen arts
zonder grenzen
bommenspeurder
leeuwentemmer
kan daar tegenop.

Met sidderen
en beven en
voortdurend
gevaar voor
een eigen leven

voedt zij mij
en mijn zusje op.

Bette Westera & Sylvia Weve, uit 'Uit elkaar' (bekroond met Gouden Griffel 2020)

7

DE JONGE WOLF

Kom, laat mij los, laat mij maar lopen,
ik vind de weg wel door het bos.
Mijn hart is sterk, mijn oog is open.
Kom, laat mij lopen, laat mij los.

Vrees je dat ik de weg niet vind,
mijn vrijheid al te duur zal kopen?
Jij vader was ook eenmaal kind,
en toch ben jij ook weggelopen.

Kom, laat mij lopen, laat mij los.

Jan van Nijlen

Ze gelooft me nooit

Ik zit met het boek in de bioscoop.
Moest van haar van Nederlands.

Nou ja, moest, moest. Ik móést niet
met mijn boek in de bioscoop gaan zitten

ik hoefde ze alleen maar met elkaar
te vergelijken. Wat was er beter

dan het boek te vragen: 'Hé boek, zin
om vanavond mee naar de film te gaan?'

Dus zitten wij in de bioscoop. Het boek open
maar te bloot op schoot. De film kijkt

ons aan met ogen van vijftien
vierkante meter. Na afloop klap ik

het boek dicht met de woorden
'De film is veel groter dan jij.'

We verlaten de zaal. Ik denk aan haar
van Nederlands, dat ik haar dit vertellen moet.

14 vier oma's

Oma een heeft rode haren,
oma twee zit op ballet,
oma drie rookt graag sigaren,
oma vier heeft thuis een fret.

Oma een kan heel goed koken,
oma twee heeft netelroos,
oma drie moest buiten roken,
anders werd haar opa boos.

Oma vier heeft drie vriendinnen,
oma een is graag alleen,
oma twee is bang voor spinnen,
oma drie is slecht ter been.

Oma vier draagt wollen rokken,
oma twee is dol op brie,
oma een breít wollen sokken
voor de vriend van oma drie.

Oma twee draagt altijd brillen
aan een koordje om haar hals,
oma drie slikt zeven pillen,
oma vier zingt supervals.

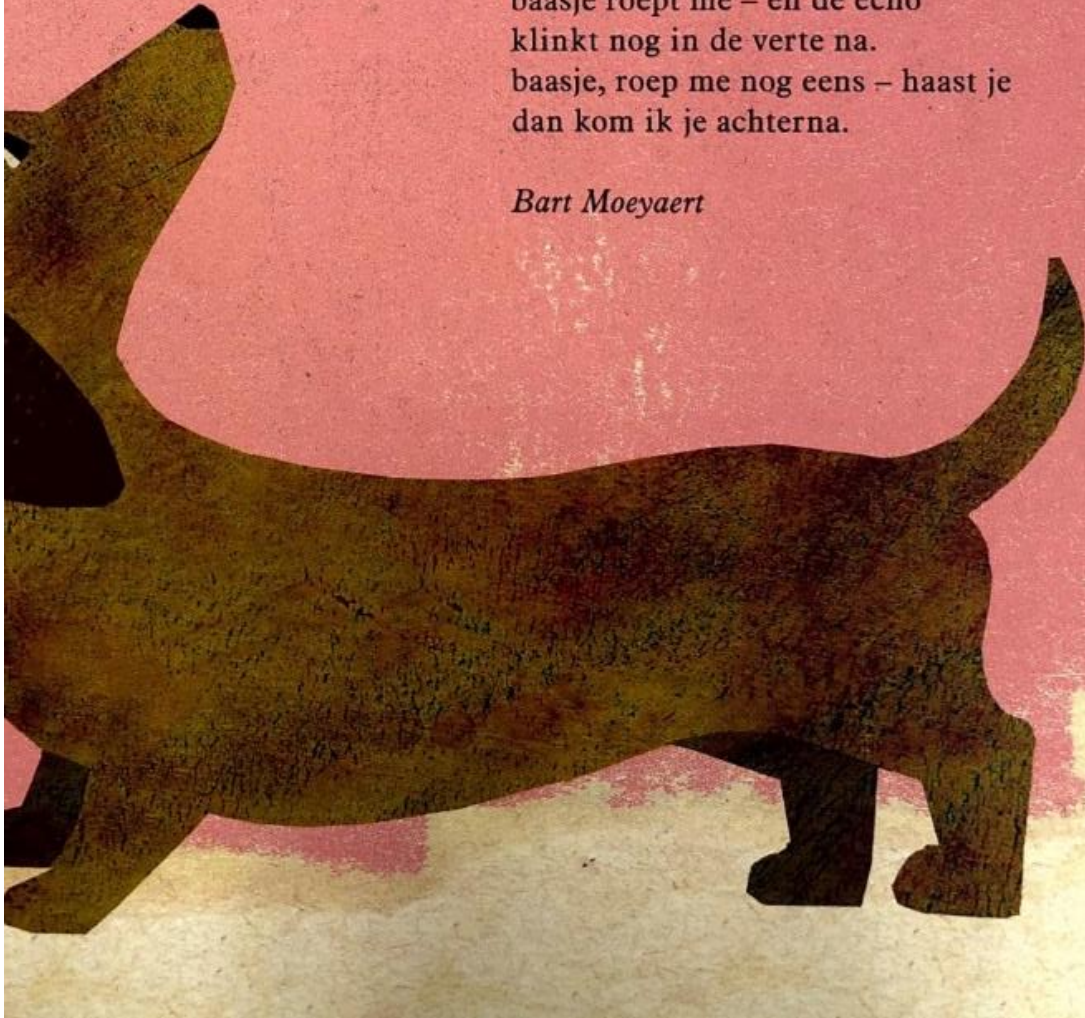
En de opa's van die oma's?
Wat doen díe dan allemaal?
Wel, dat zal ik je vertellen
in het volgende verhaal.

BAASJE

baasje roept me – wat is mooier
dan het liedje van zijn stem.
baasje roept me – kom dan, schooier
daarom hou ik zo van hem.
baasje roept me – en de echo
klinkt nog in de verte na.
baasje, roep me nog eens – haast je
dan kom ik je achterna.

Bart Moeyaert

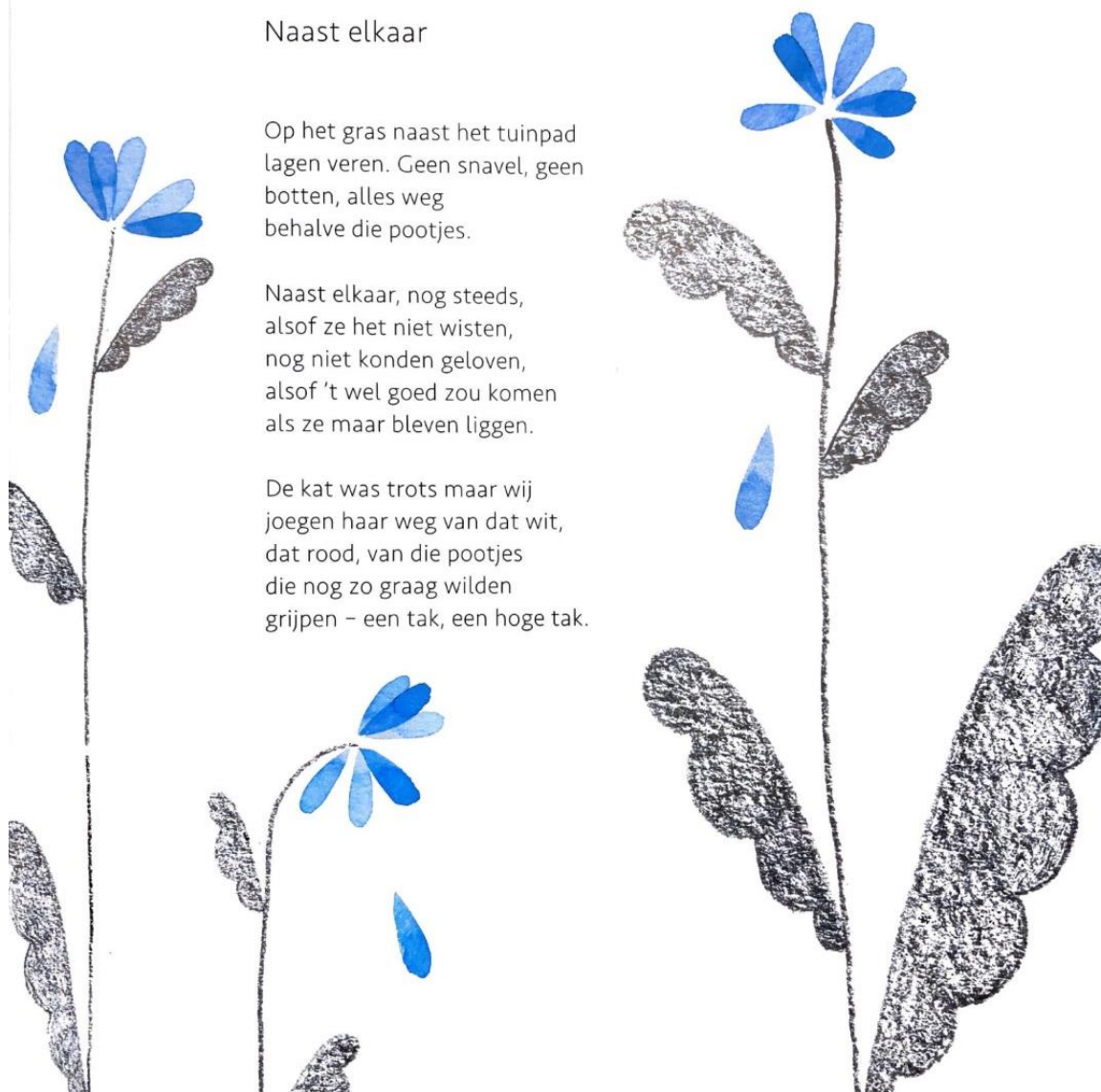

Naast elkaar

Op het gras naast het tuinpad
lagen veren. Geen snavel, geen
botten, alles weg
behalve die pootjes.

Naast elkaar, nog steeds,
alsof ze het niet wisten,
nog niet konden geloven,
alsof 't wel goed zou komen
als ze maar bleven liggen.

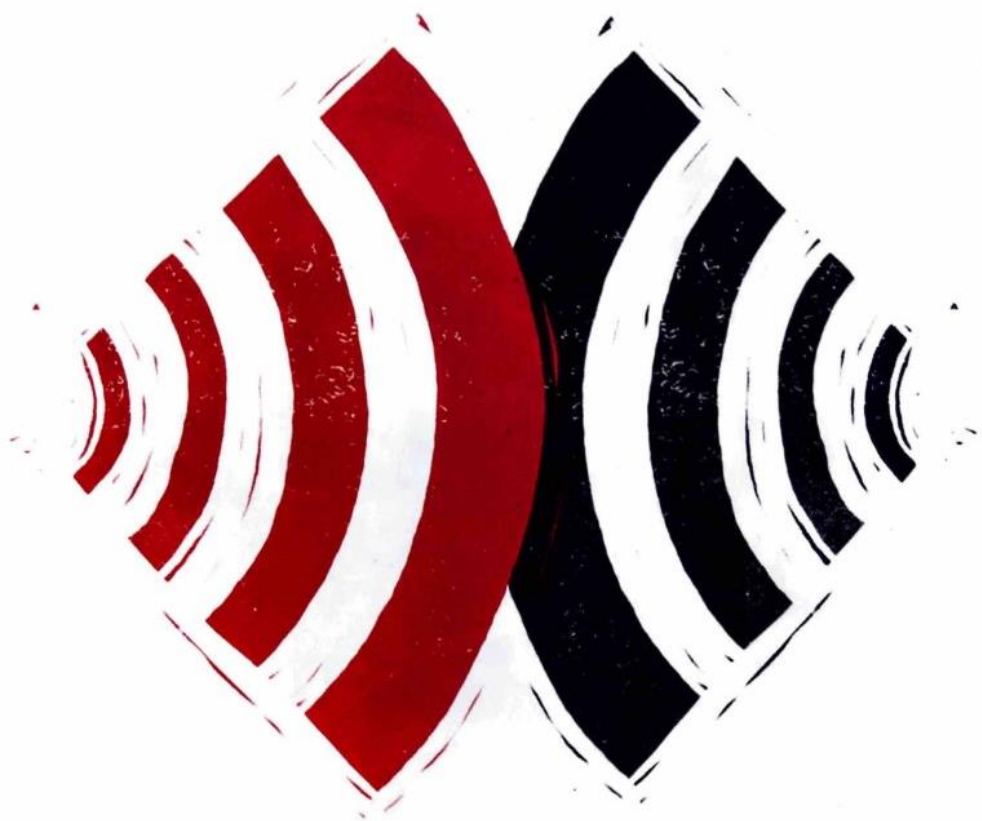
De kat was trots maar wij
joegen haar weg van dat wit,
dat rood, van die pootjes
die nog zo graag wilden
grijpen – een tak, een hoge tak.

oorwimpers

omdat een oor
geen wimpers heeft
om het geluid te dimmen

heeft iemand ooit
voor elke stem
het fluisteren bedacht

Kasper Peters, uit 'Kapitein in hangmat'

Oorlog aan tafel

Mijn vader werpt woorden
als bommen over mijn moeder
haar bord. Met alle geweld
kaatst zij zoveel kilte terug dat
zelfs mijn oorlogszuchtige zusje
er stil van wordt. Er hangen doden
in de lucht, grote doden, ten minste
twee. Ik, vriend noch vijand, zoek
dekking achter een heuveltje
aardappelpuree.

Erik van Os uit 'Applaus voor mijn vinger'

Anouk heeft er een oma bij gekregen.
Een oma met een grote, grijze kat.
Ze is ontzettend mager en verlegen.
Heel anders dan de oma die ze had.

Die oma nam een tijdje terug de benen.
'Ze vond opeens een andere opa lief,'
zei opa zacht toen oma was verdwenen.
Op tafel, naast de theepot, lag een brief:

*Dag schat, ik ga iets maken van mijn leven.
Met Juan Ramon. We gaan naar Uruguay
om wilde avonturen te beleven.
Ik vond je lief, maar wel een beetje saai.*

*Het ga je goed, ik kom nog wel een keertje op bezoek.
Zorg goed voor onze goudvis, en de groeten aan Anouk.*

De goudvis is nu dood, alweer een poosje.
Dat heeft die grote, grijze kat gedaan.
De kat heet Kas, de nieuwe oma Roosje.
Ze wou dat oma nooit was weggegaan.

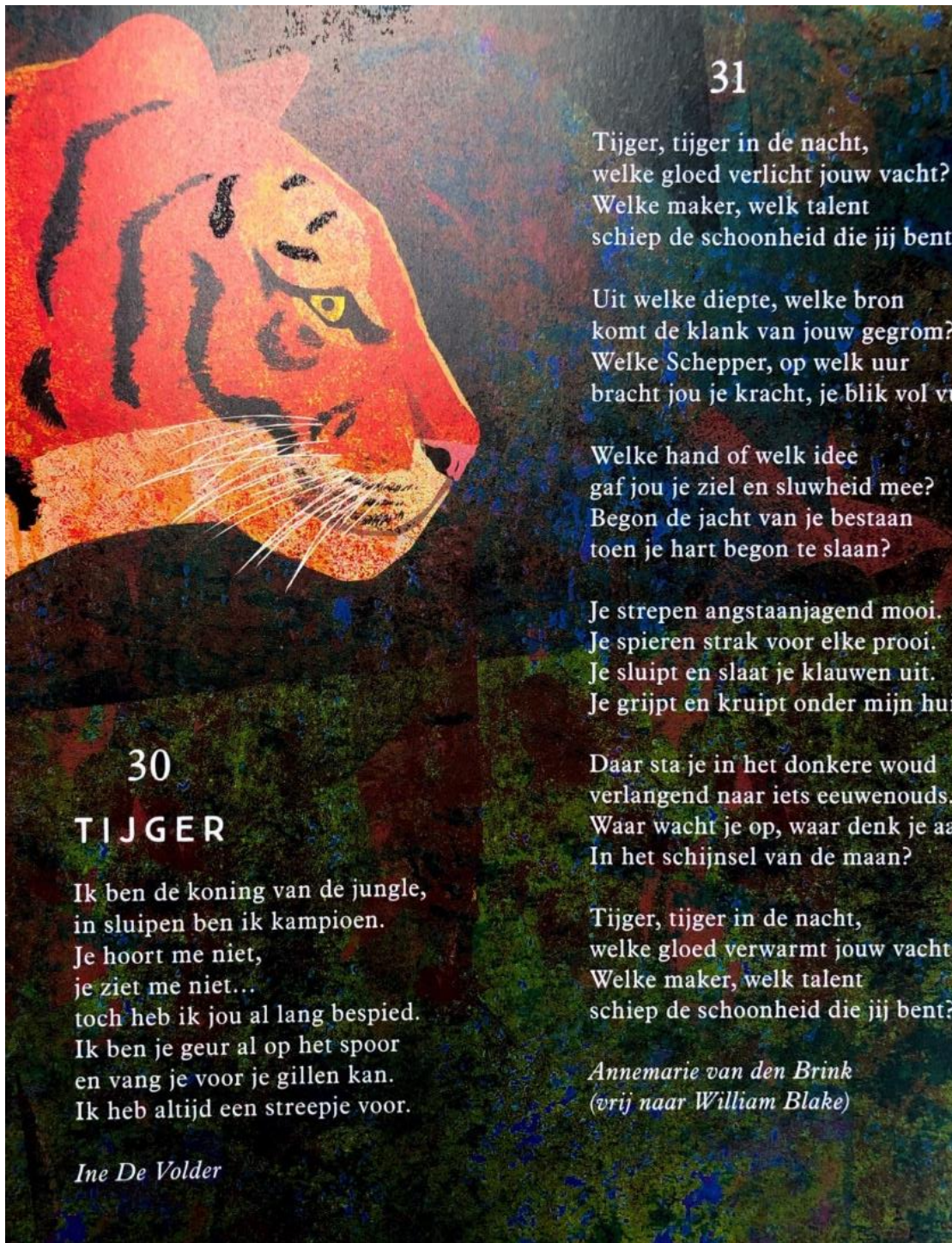
Ze mist haar warme lijf, haar grote borsten,
haar zachte buik, haar armen om zich heen.
De klodders die ze op haar kleren morste.
Haar rode nagels en haar hamerteen.

Later, als ze groot is, gaat ze ook naar Uruguay.
Die oma Roosje is best lief, maar wel een beetje saai.

19

nieuwe oma

30

TIJGER

Ik ben de koning van de jungle,
in sluipen ben ik kampioen.
Je hoort me niet,
je ziet me niet...
toch heb ik jou al lang bespied.
Ik ben je geur al op het spoor
en vang je voor je gillen kan.
Ik heb altijd een streepje voor.

Ine De Volder

31

Tijger, tijger in de nacht,
welke gloed verlicht jouw vacht?
Welke maker, welk talent
schiep de schoonheid die jij bent?

Uit welke diepte, welke bron
komt de klank van jouw gegrom?
Welke Schepper, op welk uur
bracht jou je kracht, je blik vol vuur?

Welke hand of welk idee
gaf jou je ziel en sluwheid mee?
Begon de jacht van je bestaan
toen je hart begon te slaan?

Je strepen angstaanjagend mooi.
Je spieren strak voor elke prooi.
Je sluipt en slaat je klauwen uit.
Je grijpt en kruipt onder mijn huid.

Daar sta je in het donkere woud
verlangend naar iets eeuwenouds.
Waar wacht je op, waar denk je aan
In het schijnsel van de maan?

Tijger, tijger in de nacht,
welke gloed verwarmt jouw vacht?
Welke maker, welk talent
schiep de schoonheid die jij bent?

*Annemarie van den Brink
(vrij naar William Blake)*

Uit de bundel 'Een wonderprachtig dier'

Mijn vaders huis, / mijn moeders huis. / In beide
ben ik even thuis. / In beide woon ik even graag, /
daar gisteren en hier vandaag. /

Een kamer hier, / een kamer daar. / Vervelend? Nee,
dat denk je maar. / Hier vier ik lekker kerst en daar /
begint voor mij het nieuwe jaar. /

Mijn moeders huis, / mijn vaders huis. / In beide
ben ik even thuis. / In beide is het even fijn, /
en nergens wil ik liever zijn.

Aan/uit elkaar

Vijf dagen hier.
Twee dagen daar.
Wie lijmt mijn week
weer aan elkaar?

Mijn moeder niet.
Mijn vader misschien?
Mijn zusje en ik
zullen wel zien.

We zullen wel moeten.
Wat doen we eraan
als er een niet wil blijven
en een niet wil gaan.

Vijf dagen daar.
Twee dagen hier.
Elke vrijdag
scheurt de week

voor
ons
alle
vier.

Ik mocht een hond toen papa was verhuisd naar Rotterdam,
want papa kreeg van honden rode ogen.
Een labrador. Ik vond het echt geweldig toen hij kwam.
Ik dacht niet dat ik ooit een hond zou mogen.

Hij heet Pepijn en hij is bruin. Hij mag op straat niet los.
Maar in het parkje wel, daar kan hij rennen.
Haast elke zondagmiddag gaan we samen naar het bos.
Er zijn daar heel veel honden die we kennen.

Ik denk nog vaak aan vroeger als we daar op zondag zijn.
Als papa ooit terug zou willen komen
dan kan dat niet. Dat komt door mij. We hebben nu Pepijn.
Soms denk ik: had ik maar geen hond genomen...

20

geen hond

DE LEGUAAN

Er kwam over de dam
in de grote sloot
een leguaan aan.
Hij was groen als gras.

Toen dacht ik vannacht...

Hé! Dat kan niet nee,
niet in ons land, want
ik leerde pas weer
bij biologie:

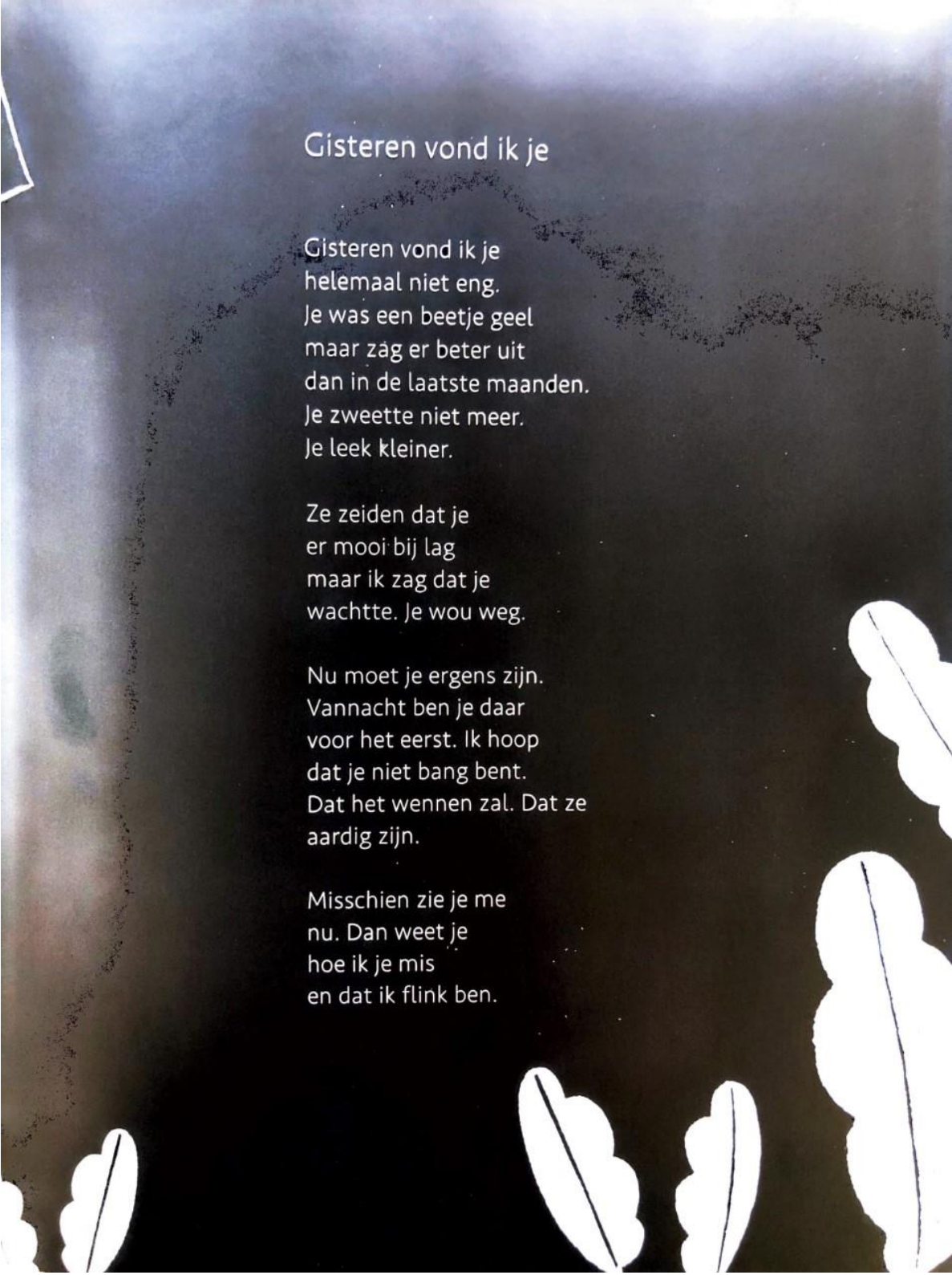
*Dit dier leeft niet hier
maar ver weg. Nou pech.
Ik had vast een blad
gezien, of misschien...*

een kikker. Maar dikker.

Imme Dros

Uit de bundel 'Een wonderprachtig dier'

Gisteren vond ik je

Gisteren vond ik je
helemaal niet eng.
Je was een beetje geel
maar zag er beter uit
dan in de laatste maanden.
Je zweette niet meer.
Je leek kleiner.

Ze zeiden dat je
er mooi bij lag
maar ik zag dat je
wachtte. Je wou weg.

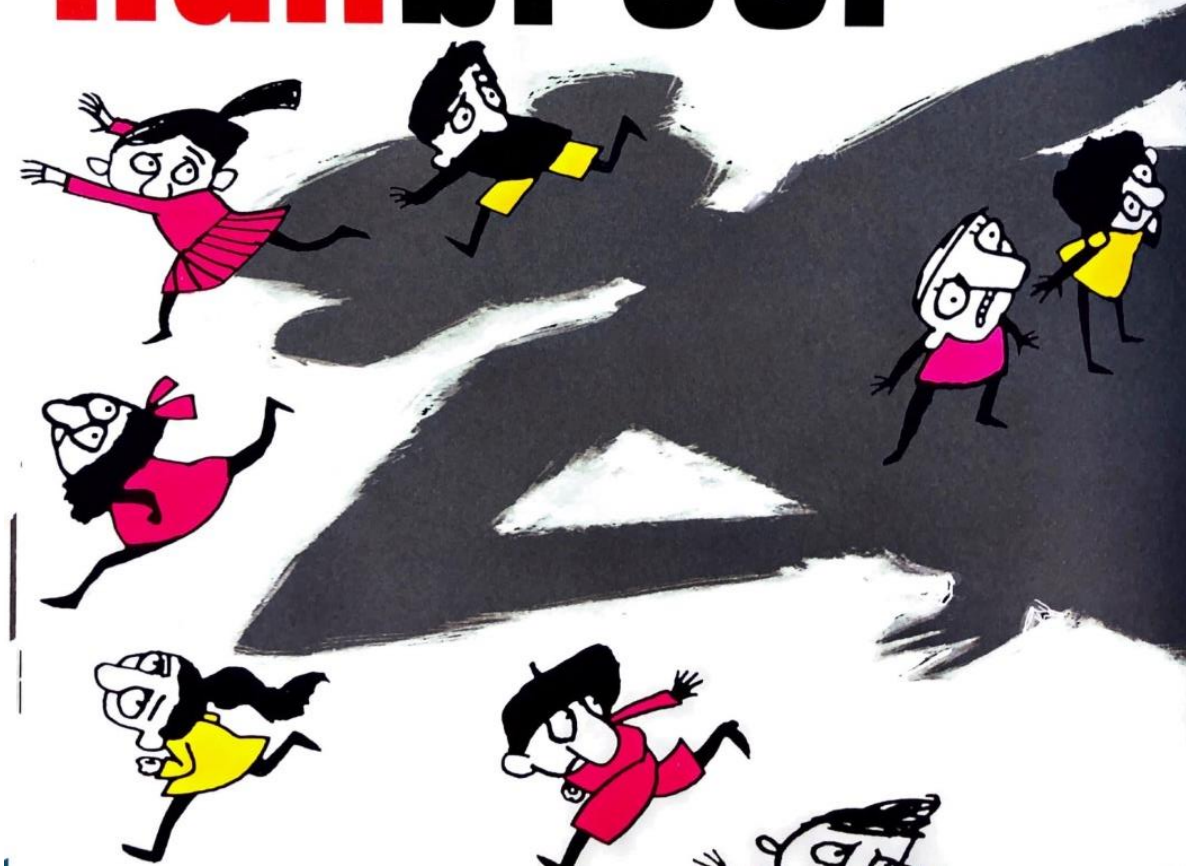
Nu moet je ergens zijn.
Vannacht ben je daar
voor het eerst. Ik hoop
dat je niet bang bent.
Dat het wennen zal. Dat ze
aardig zijn.

Misschien zie je me
nu. Dan weet je
hoe ik je mis
en dat ik flink ben.

Een grote broer, die wou ik al heel lang,
en nu heb ik er zomaar een gekregen.
Een stoere grote broer van bijna negen.
Nu ben ik op het schoolplein nooit meer bang
voor meiden die me plagen of voor jongens die me pesten.
Ik roep gewoon mijn grote broer, die slaat ze buiten westen!

27

halfbroer

Bette Westera & Sylvia Weve, uit 'Uit elkaar' (bekroond met Gouden Griffel 2020)

SCHAPEN

Schape in een weiland,
dicht bij elkaar –
wat bespreken ze daar?
Waar het gras het grappigst is.
Welke plas het sappigst is
als je erin trapt.
'Maar nooit in de sloot...'
Nee, nooit in de sloot met je poten omhoog,
want de mooiste dromen zijn droog.
Jaaaaa.
Jaaaaa.'
Dat roepen ze,
schape in groepjes.
Tótdat ze ons zien komen.
Dan sissen ze:
'Stil, stil, stoppen met praten.
Gewoon weer gaan blaten.'
En wat horen wij dus?
Baaaaa.
Baaaaa.

Edward van de Vendel

nooit blij

Ben ik bij hem
dan is hij blij.
Ben ik bij haar
dan mist hij mij.

Ben ik bij haar
dan is ze blij.
Ben ik bij hem
dan mist ze mij.

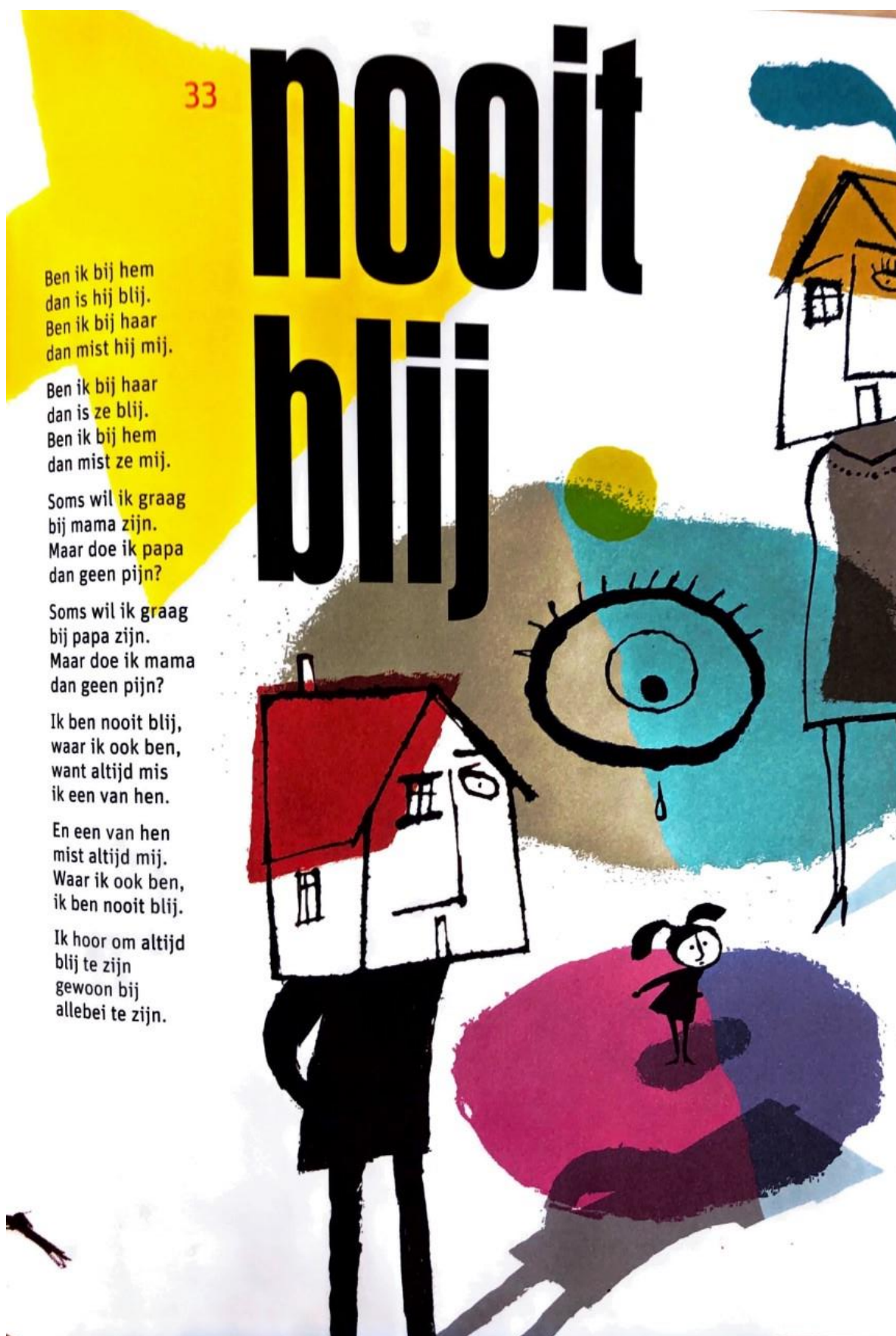
Soms wil ik graag
bij mama zijn.
Maar doe ik papa
dan geen pijn?

Soms wil ik graag
bij papa zijn.
Maar doe ik mama
dan geen pijn?

Ik ben nooit blij,
waar ik ook ben,
want altijd mis
ik een van hen.

En een van hen
mist altijd mij.
Waar ik ook ben,
ik ben nooit blij.

Ik hoor om altijd
blij te zijn
gewoon bij
allebei te zijn.

Gezicht

Er is geen gezicht dat ik líéver zie.
Het maakt het in mijn buik en borst aan 't lachen
doet het licht aan in donkere kamers
laat mijn armen kriebelen
vertelt me waar ik hoor
en bij wie
en als ik er om huil
is dat nooit van verdriet
maar omdat ik het een tijdje niet zie.

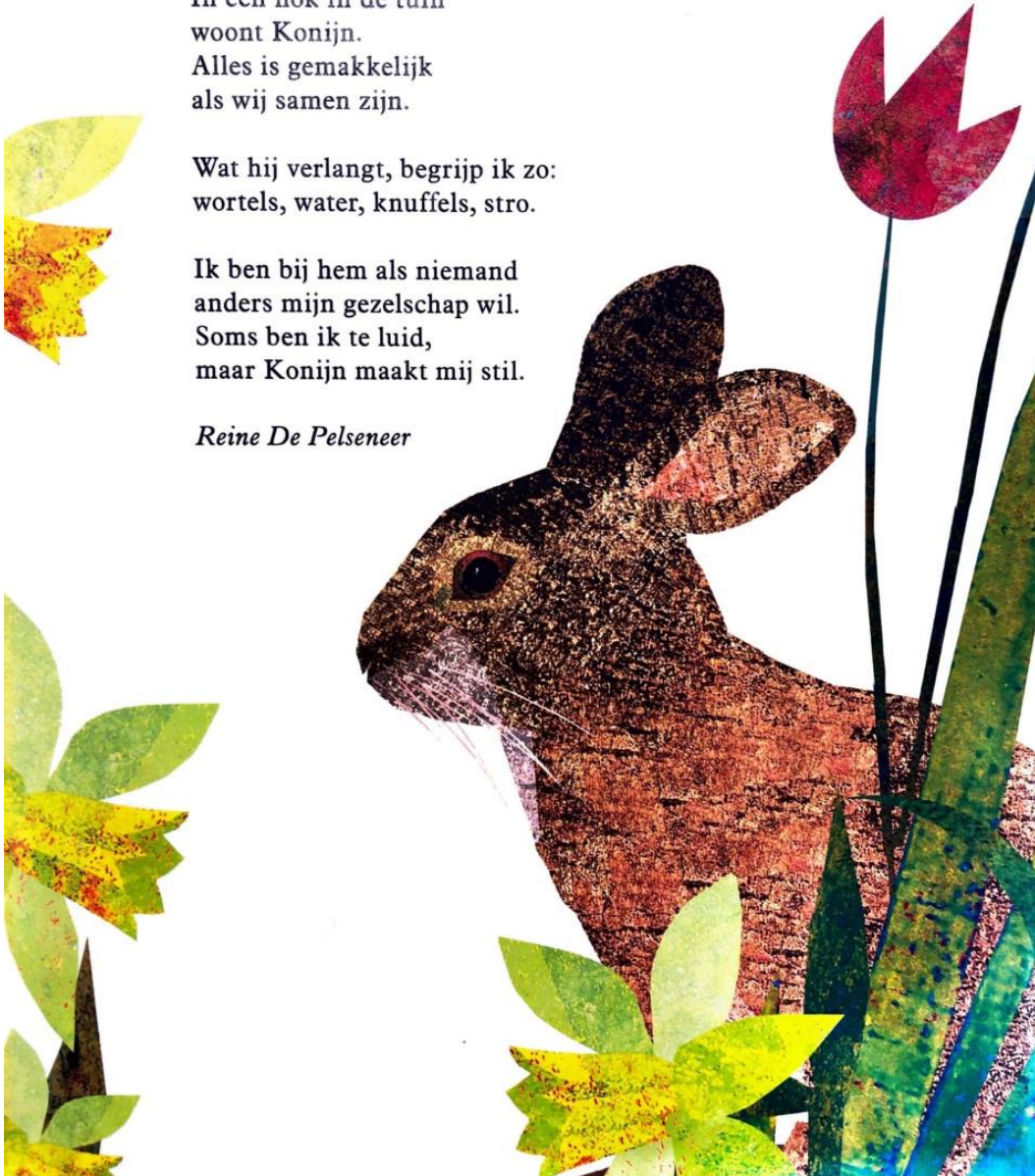
VRIEND

In een hok in de tuin
woont Konijn.
Alles is gemakkelijk
als wij samen zijn.

Wat hij verlangt, begrijp ik zo:
wortels, water, knuffels, stro.

Ik ben bij hem als niemand
anders mijn gezelschap wil.
Soms ben ik te luid,
maar Konijn maakt mij stil.

Reine De Pelseneer

Uit de bundel 'Een wonderprachtig dier'

In sprookjes zijn stiefmoeders loeders.
Maar wij hebben aardige moeders.

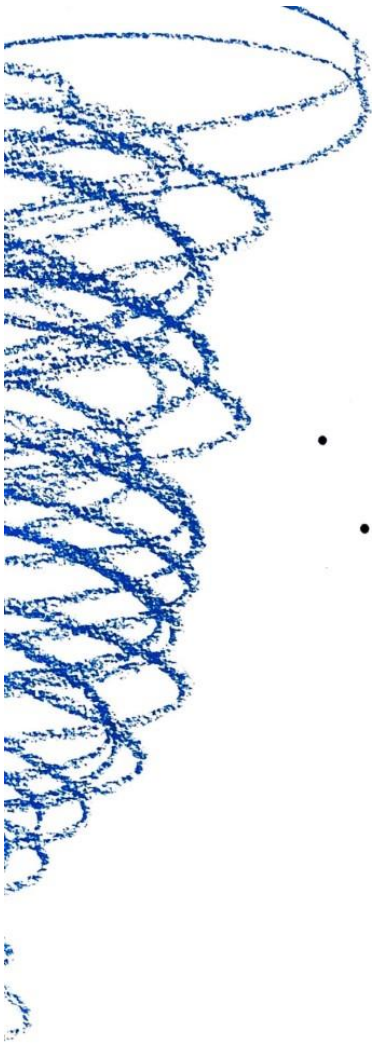
Geen dure madammen
die drenzen en drammen,
geniepige kringen
die ongeluk brengen
of valse mevrouwen
die snibben en snauwen.

Al zijn ze soms boos en al heten ze stief,
de onze zijn aardig en vrolijk en lief.

41

boze stiefmoeders

Bette Westera & Sylvia Weve, uit *'Uit elkaar'* (bekroond met Gouden Griffel 2020)

Briefje

Wij zijn thuis
maar jij bent in het ziekenhuis
en dat is raar.

We zijn gelukkig met elkaar
niet bang – want je gaat
heus niet dood – maar wel
wat mat, al zien ze dat niet
aan ons af.

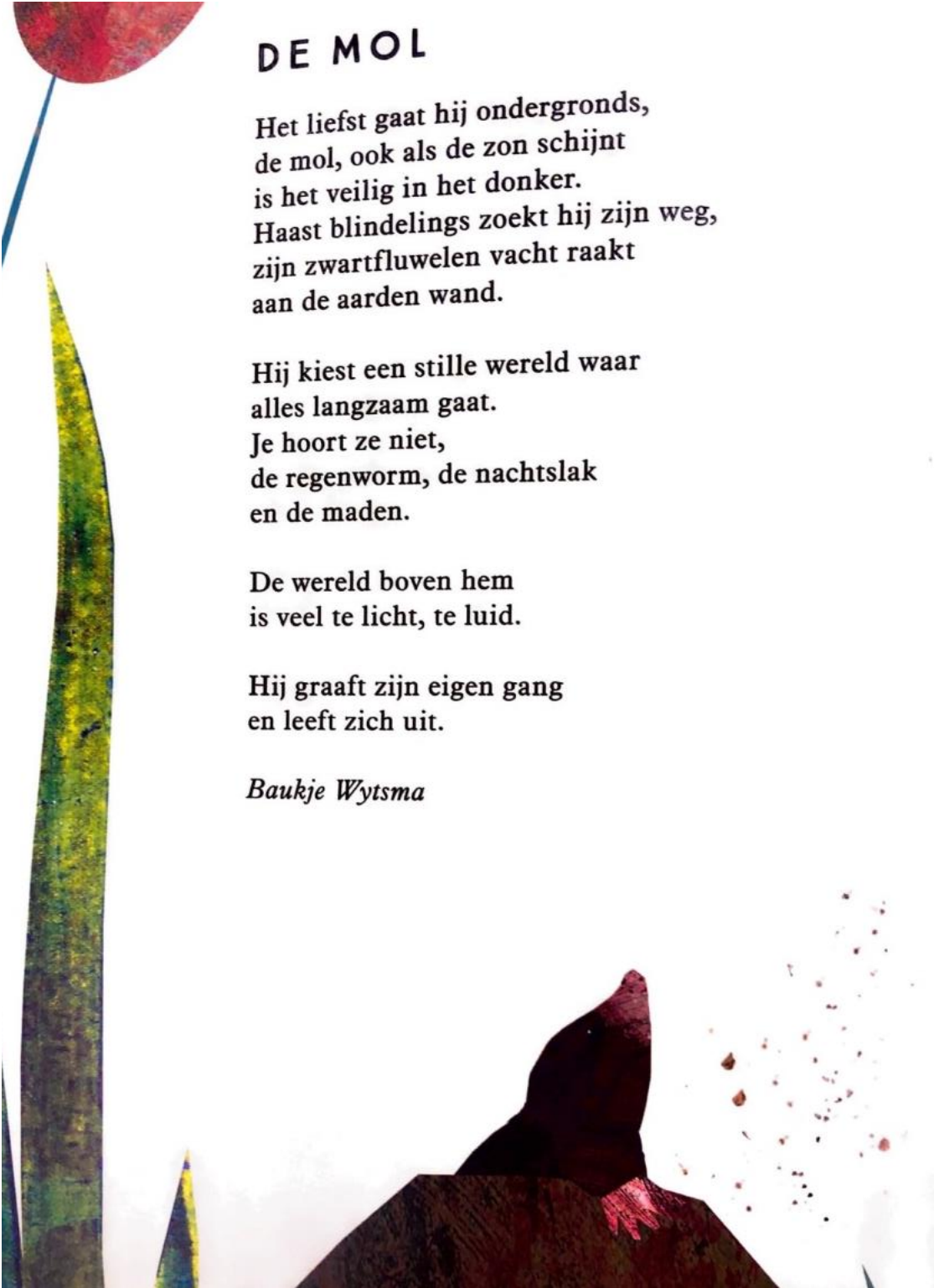
We eten en drinken en slapen,
net als anders, we gaan
naar school en Albert Heijn,
maar de vaart is eruit.

Als we luisteren
is het stiller. Niemand moppert
als de hond een kuil graaft
in de tuin. Niemand vraagt wat
we hebben gedaan, en hoe
dat was.

Langzaam sluit zich iets
wat we niet kenden
om ons heen. Kom dus
maar gauw terug.

Dag.

(Hier gaat alles goed.)

DE MOL

Het liefst gaat hij ondergronds,
de mol, ook als de zon schijnt
is het veilig in het donker.
Haast blindelings zoekt hij zijn weg,
zijn zwartfluwelen vacht raakt
aan de aarden wand.

Hij kiest een stille wereld waar
alles langzaam gaat.
Je hoort ze niet,
de regenworm, de nachtslak
en de maden.

De wereld boven hem
is veel te licht, te luid.

Hij graaft zijn eigen gang
en leeft zich uit.

Baukje Wytsma

Troost

Haar moeder is gebleven, haar vader is verhuisd. Naar een woning niet ver van hun straat.

Twee kamers heeft zij nu, twee uitzichten, twee bedden. Ze heeft nieuw behang mogen kiezen.

Ze haalt haar schouders op en kijkt je niet meer aan. Alsof er ergens langs het schoolplein iets gebeurt.

Eerst kon ze niet slapen door ruzie. Nu is het voor slapen te stil.

Ze heeft gezegd dat ze het leuker vindt, twee huizen. Ze hebben haar opgelucht geloofd.

KIKKERVISJE

Kikkervisje luister even
kikkervisje in de plas
nu ben je nog zwart – maar later
later word je groen als gras

Blijf maar lekker in het water
groeï nog maar een tijdje door
eerst moeten je pootjes komen
pootjes achter – pootjes voor

Daarna zal je staart verdwijnen
ben je eindelijk kant-en-klaar
dan kun je fijn het land op stappen
zet 'm op – en springen maar

Marianne Busser & Ron Schröder

HET LIEFSTE WOORD

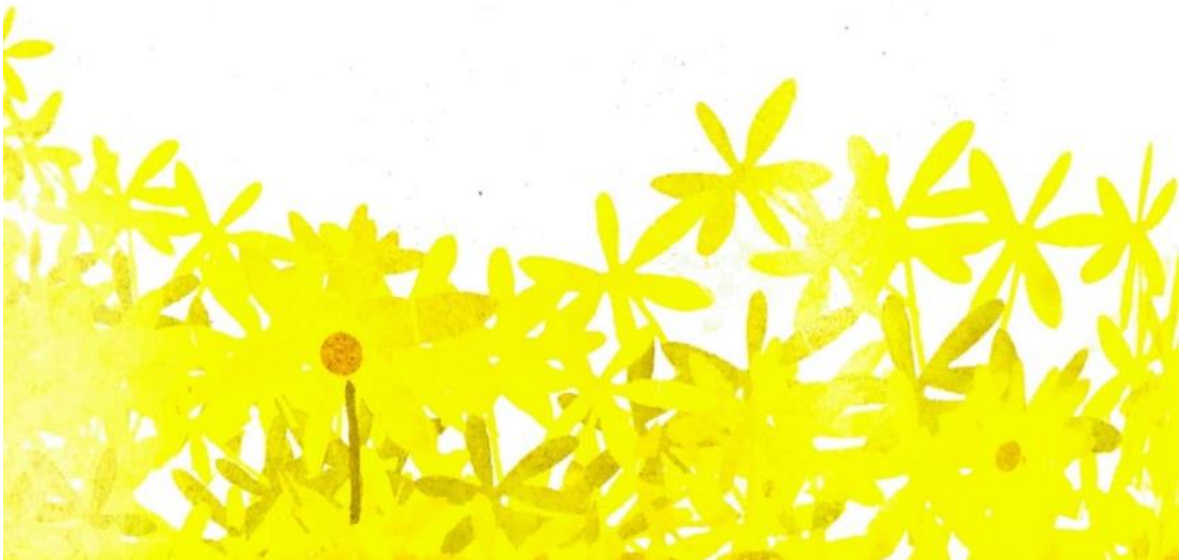
Het liefste woord ter wereld
dat is hommelm.

Het klinkt zo donzig, aaibaar en zo zacht.
Zo mooi gestreept en mollig.
Zo teer gevleugeld, wollig.
Als een vriendje, door de klaproos meegebracht.

Dus is het in mijn hoofd weer eens een rommel,
dan denk ik:
hommel, hommelm, hommelm, hommelm.

Lizette de Koning

Als een brief

Weer breng ik mezelf
naar het schoolplein.

De kring: wachtend,
fluisterend, lachend –
zijn plannen nog verborgen
als duivels in een doos.

Maar ik heb nooit gevraagd om
vet, om slechte ogen, een vader
die zelf mijn haar knipt. Nooit

verlangd naar angst voor vuur,
grote jongens, de zweef
sprong over het paard. Nooit

beter willen zijn in woorden
dan in voetbal, in kleuren dan in
klappen, in dromen dan in doen. Nooit.

Nu opent zich de kring,
grijp ik mijn angst
zoals een opa een kip grijpt,
hoor ik achter huichelen
de duivels in hun doos.

Weer breng ik mezelf.
Als een brief
die ik niet schreef.

Kees Spiering uit 'Jij begint'

1

ZWERFHOND

Je zat op de stoep
en je was zo alleen
ons huis paste haast
als een vacht om je heen.

Van alle omgeving
die jij had getest
vond je de onze
waarschijnlijk het best.

We namen je aan
en je kwispelde vlot
het hele serviesgoed
in een week kapot.

Maar wat je ook doet
je bent niet te straffen.
Wij hebben geleerd
om terug te blaffen.

Johanna Kruit

Uit de bundel 'Een wonderprachtig dier'